

Fynskredsen 2025

botaniskforening.dk

Svampetur i Bobakkerne på Helnæs, 2024

15 ARRANGEMENTER OM BOTANIK I 2025

Fynskredsen har siden 2008 holdt øje med særlige fynske planter, som synes at blive sjældnere: Almindelig Mælkeurt, Almindelig Kohvede, Knoldet Mjødurt, Strand-Mandstro, Trævlekrone, Firblad, Djævelsbid, Skælrod, Sanikel, Engblomme, Blå Anemone, Maj-Gøgeurt, Bakke-Nellike, Liden Klokke, Blæresmælde og Almindelig Torskemund.

I 2025 er Lav Tidsel "Årets Danske Urt"

Skriv om dine nye fund af disse og andre fynske planter til Henrik Tranberg, fugleroeveren@sol.dk - 2443 7821. Fortæl med ord, kort eller UTM koordinater, hvor du fandt planterne, hvornår og hvor mange der var. Fundene kan også plottes på Naturbasen eller Arter. Sidstnævnte database bliver anvendt til Projekt Eventyrlig Flora, der er en ny kortlægning af sjældnere fynske karplanter.

Lav Tidsel. Foto: Carsten Hunding

SE HER

Du nyder at gå ud i skoven og langs stranden, men vil gerne vide mere om de blomster og svampe, du møder på din vej.

Det letteste er da at tage ud sammen med nogen, der ved noget. Så tag med os. Vi kender de fine steder og viser dig med glæde hele herligheden. Du får også fortællinger om de enkelte blomster og svampe, så du bedre kan kende dem, når du igen støder på dem.

Turene finder du her i Fynskredsens program for 2025.

Kære medlem af Dansk Botanisk Forening Fynskredsen

Her sidder du med Fynskredsens årlige brev, der for første gang kun sendes elektronisk. Portoet til brevet med den trykte udgave er nemlig blevet alt for dyr.

Årsbrevet er udformet, så du kan udprinte alle eller kun de sider, du ønsker.

Vi har tillige lavet en kalender med oversigt over Fynskredsens 2025-arrangementer, som du kan printe ud og hænge på køleskabet. Så går du ikke glip af de dejlige oplevelser.

Fynskredsens bestyrelse har også for 2025 strikket et rigt og alsidigt program sammen: Otte ture og fem foredrag.

Turene starter i forårs-floret på Sinebjerg og slutter i vokshatte-paradiset på Røjle Klint. Vi skal besøge to ildsjæle, der gør Danmark grønnere og vildere: Camilla, der forvilder sin have og Peder, der omlægger tidligere marker og lader hestene græsse. På Fynshoved beskuer vi Årets danske Urt, Lav Tidsel, i Urup Dam beundres sjældne efterårsplanter, og nær Odense udforskes to lokaliteter, som vi ikke tidligere har besøgt.

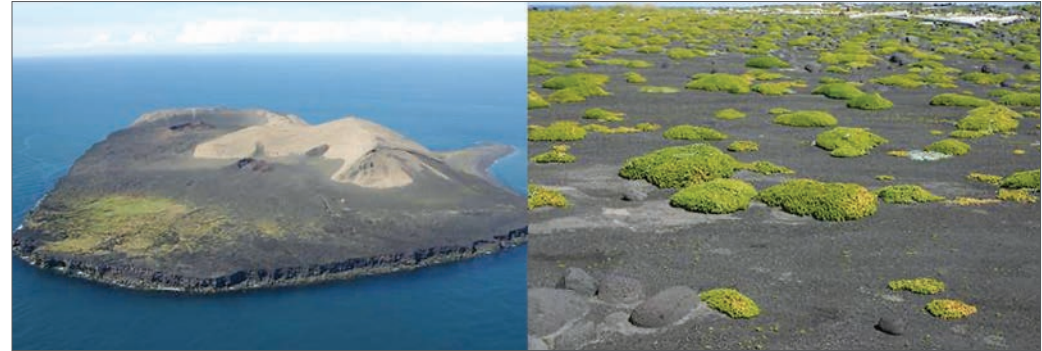
I den mørke vintertid mindes vi lysere stunder med foredrag om de dejlige blomsterflor i Albanien og på de canariske øers vulkaner - og om planternes indtog på islandske Surtsey, en ny ø, der skød op af havet i 1963. Årets to sidste foredrag fortæller om de fascinerende orkidéer og om plante- og svampevæksten på øerne i Lillestrand på Hindsholm.

Vi håber at se dig ved Fynskredsens generalforsamling. Her byder vi på oste-/pølsebord, juice, kaffe og kage, mens Henrik Tranberg fortæller den glædelige historie om fund af Årets Danske Urt 2024, Almindelig Mælkeurt, og nye planter og svampe i Det Fynske Ørige. Vi håber tillige, at du vil være med i vores bestyrelse. Der er en fin plads til dig.

God jagt på Årets Danske Urt 2025, Lav Tidsel.

De bedste hilsener
Helle Hjorth og Carsten Hunding
Redaktion og layout af Årsbrev 2025

Fynskredsens program 2025

Surtsey - en ung ø. Fotos: Henning Adersen

Torsdag den 30. januar 2025 kl. 19.30 - 21.30.

SURTSEY

Foredragsholder:

Henning Adersen, lektor emeritus ved Københavns Universitet. Surtsey dukkede i 1963 op fra havet som den sydvestligste ø i Vestmanna-øerne syd for Island. De geomorfologiske forhold præsenteres, og der gøres rede for indvandringen til og overlevelsen af planter. Disse processer belyses af planternes spredningsbiologi, voksestedskrav, udbredelse og populationsbiologi, og hvorledes processerne påvirkes af indvandringen af fugle. Endvidere diskuteres hvorledes resultaterne passer ind i MacArthur-Wilsons øbiogeografiske ligevægtsteori.

Mødested: Biologisk Instituts frokoststue (1. sal), Syddansk Universitet, Fioniavej 34, 5230 Odense M.

Se kort bagerst i programmet.

Torsdag den 27. februar 2025 kl. 19.30.

DBF-FYNSKREDSSENS GENERALFORSAMLING

Dagsorden:

1. Valg af dirigent
2. Valg af referent
3. Bestyrelsens beretning
4. Kassererens beretning
5. Valg af bestyrelse og bestyrelsessuppleanter
6. Valg af revisorer
7. Eventuelt

Forslag til andre punkter på dagsordenen skal være bestyrelsen i hænde senest den 5. februar 2025.

Fynskredsen byder på ostebord med vand og juice efter generalforsamlingen.

Derefter beretter Henrik Tranberg om "Årets Danske Urt 2024", Almindelig Mælkeurt og "Årets Fynske Fund 2024".

Mødested: Biologisk Instituts frokoststue (1. sal), Syddansk Universitet, Fioniavej 34, 5230 Odense M. Se kort bagerst i programmet.

Teglgård Næs, 2022. Foto: Carsten Hunding

Salepøgeurt, Albanien. Foto: Aase Gøthgen.

Torsdag den 20. marts 2025 kl. 19.30 - 21.30.

FLORA, FOLK OG KULTUR I ALBANIEN

Foredragsholdere: Carsten og Aase Gøthgen.

Carsten og Aase Gøthgen har i de sidste 2 år rejst i Albanien, både om foråret og midt på sommeren. Vi mødte utrolig mange venlige mennesker og oplevede betagende smukke landskaber. Vi fotograferede mange interessante plantearter, deriblandt 45 forskellige orkidearter.

Vi startede i det nordlige Albanien, som består af kalkbjerge og rejste derefter ned til den sydlige grænse mod Grækenland. Det er overraskende mange steder i Albanien, der er Unesco verdensarv, og nogle af de mest interessante græske antikke steder ligger i Albanien.

Mødested: Biologisk Instituts frokoststue (1. sal), Syddansk Universitet, Fioniavej 34, 5230 Odense M. Se kort bagerst i programmet.

Lørdag den 26. april 2025 kl. 14 - ca. 17.

FORÅR I SINEBJERG SKOV

Turleder: Allan Høxbroe.

Den privatejede Sinebjerg Skov er med sine 28 hektar en af Sydfyns få bevarede gærdselsskove, fremhævet for sin meget rige flora i Palle Grave-sens *Oversigt over botaniske lokaliteter, Den fynske øgruppe, 1979*. Skovens få stier fortaber sig hurtigt mellem mangeartede vedplanter, stødskud og krat, men vi håber endnu at kunne finde bla. Ægbladet Fliglæbe, Firblad, Storblomstret Kodriver, Skov/Bakke-Gøgelilje, Skov-Gøgeurt, Elfenbens-Padderok og Stor Konval.

Medbring: Kaffe/kage.

Mødested: For enden af Sinebjergvej, før striben af små strandhuse.

Elfenbens-Padderok. Foto: Carsten Hunding

Lørdag den 17. maj 2025 kl. 13 – 16.

KAN DER KOMME ARTSRIG NATUR PÅ MARKER, DER OMLÆGGES TIL NATUR?

Turleder: Martin Køhl Søholm.

Kun tilmeldte kan deltage.

Danmark står over for en enorm omlægning af landbrugsarealer. Men hvilken natur kan vi forvente, der kommer på gamle marker, der omlægges til natur? Det skal vi se og høre om ved Skellerup, hvor marker er udlagt til natur og afgræsset af heste. Det har resulteret i artsrig natur med bl.a. rødlistede sommerfugle og tusindvis af orkidéer og Djævelsbid. Peder Bøgh Størup, som ejer området, viser rundt og fortæller.

Medbring: Kaffe/kage. Praktisk fodtøj anbefales.

Antallet af deltagere er begrænset til 20, efter "først til mølle". **Turen koster kr. 75 pr. person.**

Tilmelding: Starter 1. marts med slut 1. april 2025.

Send mail til: mksoeholm@gmail.com og hør om der er plads.

Hvis ja, får du yderligere info om mødested, betaling mv.

Djævelsbid.

Foto: Carsten Hunding

Krognæb Star.

Foto: Carsten Hunding

Tirsdag den 27. maj 2025 kl. 18.30 - ca. 21.

SVENDSTRUPSTIEN MED SVEND ANDERSENS HÆNGENDE KÆR

AFTENTUR

Turleder: Henrik Tranberg.

I 2024 indviede lokale beboerforeninger Svendstrupstien ved Bellinge. Vi vil gå trampestien tur/retur (ca. 3 km). Undervejs besøges et fint kalkkær domineret af Butblomstret Siv, som i 1911 blev beskrevet som forekommende mange steder i tønderlands størrelse i Odense Ådal. Her er Blågrå Siv, Krognæb-Star, Trævlekrone og Vinget Perikon samt Kødfarvet og Maj-Gøgeurt.

Fodtøj: Solidt vandtæt fodtøj er et must i pløret.

Mødested: P-pladsen ved Ådalskolen, Brogårdsvej 75, i østkanten af Bellinge.

Søndag 1. juni 2025 kl. 12 - 14.

BYVILD NATUR VED SYGEHUSET

Turleder: Eric Larsen.

Hvilken påvirkning har byggeriet af det nye supersygehus på floraen? Et område med marklandskab og gammel fredskov syd for Odense gennemgår i disse år en kæmpe forvandling, med etablering af infrastruktur som veje, letbanespor og store parkeringspladser. Men hvilke planter indvandrer i et område, hvor der konstant flyttes rundt på jorden, men også plantes bynær kunstig skov i rekordtempo? Kom med på en vandretur langs letbanespor og nye industriudstyknings og se hvad vi finder.

Mødested: Letbanestation "Parkering Odense Syd", Søndre Hospitalsvej, 5260 Odense S.

Almindelig Fuglegræs. Foto: Carsten Hunding

Søndag den 15. juni 2025.

DE VILDE BLOMSTERS DAG I NORDEN

Denne dag vandrer flere tusinde mennesker i Norden ud og kigger på blomster. Her kan du lære de vilde blomster, der vokser lige dér, hvor du bor, at kende. Du kan læse mere om turene i URT og på botaniskforening.dk, når dagen nærmer sig.

Hvis du kender et dejligt sted med vilde blomster, som du har lyst til at vise til andre, kan du tilmelde din tur på botaniskforening.dk. Fynskredsen hjælper dig gerne med at tilrettelægge og annoncere turen, hvis du kontakter Eric Larsen, tlf. 6593 5577.

LAV DIN EGEN TUR!

Skov-Høgeurt. Foto: Carsten Hunding

Lav Tidsel. Foto: Carsten Hunding

Lørdag den 28. juni 2025 kl. 13 - ca. 16.

GRAVHØJSPLEJE PÅ MÅRHØJ & ÅRETS DANSKE URT PÅ FYNS HOVED

Turleder: Henrik Tranberg.

Mårhøj ved den hindsholmske udgave af Snave er en artsrig gravhøj, hvor skånsom kommunal naturpleje søger at bevare skovsteppesamfundets arter som Håret Viol, Knoldet Mjødurt, Langklaset Vikke og Tjærenellike. Efter besøget på jættestuen drager vi til Fyns Hoved for at introducere Årets Danske Urt, Lav Tidsel.

Mødested: P-pladsen syd for Mårhøj ved Snavevej 66 på Hindsholm.

Søndag den 3. august 2025 kl. 13 - ca. 16.

DEN FORVILDEDE HAVE

Turledere: Camilla Mehl-Ludvigsen og Helle Hjorth.

Kun tilmeldte kan deltage.

Tæt på Frøbjerg Bavnehøj bor Camilla Mehl-Ludvigsen med sin familie, og her har hun forvildet dele af sin store landbohave, der ligger på en vindomsust bakkeskråning med mange gamle træer og buske og lune "skovlysninger". Camilla viser os rundt i haven, og vi ser på, hvordan man kan hjælpe den vilde natur på sin egen matrikel og hvordan forskellige vild-med- vilje-tiltag kan udføres i praksis.

Planterne er valgt, så der er værtsplanter for de vilde bier og sommerfugle samt nektar og pollen i hele sæsonen. Der er forskellige arter af viol, anemone, storkenæb, vejbred, kællingetand, ranunkler, timian, merian, lungeurt, nellikerod osv.

Vi slutter af med eftermiddagskaffe til en snak om proces, tålmodighed og overbærenhed.

Medbring: Kaffe / kage.

Antallet af deltagere er begrænset til 20, efter "først-til-mølle".

Tilmelding: Starter 1. juni med slut 30. juni 2025.

Send en e-mail til: helle@hjorth-freelance.dk og hør, om der er plads. Hvis ja, får du info om mødested.

Camillas forvildede have. Foto: Allan Høxbroe

Lørdag den 6. september 2025 kl. 10 – 13.

URUP DAM

Turleder: Martin Køhl Søholm.

Natura 2000-området Urup Dam mm. indeholder nogle af de fineste rigkær på Fyn.

Der er gennemført flere store naturprojekter i området gennem tiden for at bevare de vigtige naturværdier i området. De fynske kommuner har i 2024 fået tilsagn fra EU's Life program om et nyt stort naturplejeprojekt, der også omfatter Urup Dam. Kerteminde Kommune arbejder desuden på flere vådlægningsprojekter rundt om mosen.

Vi vil drøfte disse projekter og kigge efter sensblomstrende arter som Leverurt, Eng-Ensian og Djævelsbid.

Medbring: Frokost og drikke. Vandtæt fodtøj er nødvendigt.

Mødested: P-pladsen ved Brabækvej 113, 5550 Langeskov

Leverurt. Foto: Carsten Hunding

Kegle-Vokshat. Foto: Carsten Hunding

Lørdag den 18. oktober 2025 kl. 13 - ca. 15.30.

SVAMPETUR TIL RØJLE KLINT

Turleder: Henrik Tranberg.

Den vestlige del af Røjle Klint ved Middelfart er et kreaturgræsset overdrev med en værdifuld græslandsfunga. Herfra er kendt mindst 15 arter af Vokshat, ligesom andre ædle arter blandt blåhatte, jordtunger og køllesvampe foruden måske en sæksvamp på Djævelsbid og den berygtede Spids Nøgenhat. De fundne svampe vil blive demonstreret på det fastlænkede bord- og bænkearrangement.

Medbring: Lovlig kniv, lille kurv og svampebog kan medbringes.

Mødested: P-pladsen ved Kristiansmindevej 7 nordøst for Strib.

Torsdag den 6. november 2025 kl. 19.30 - 21.30.

BLOMSTER PÅ VULKANER

Foredragsholder: Frede Østergaard Andersen.

Vi besøger de Kanariske Øer, som er af vulkansk oprindelse. Plantevæksten påvirkes især af de varierede klimatiske forhold og af vulkanernes alder og højde. På øerne findes rester af den mange mio. år gamle, fugtige laurbærskov, hvor der også vokser mange bregner, fx Nyrebladet Venusbregne. Andre steder er der ørkenagtigt tørt, men hvor der alligevel vokser spændende blomster, fx *Ononis variegata* og den endemiske *Colchicum psammophilum*.

Mødested: Biologisk Instituts frokoststue, Syddansk Universitet, Fioniavej 34, 5230 Odense M. Se kort bagerst i programmet.

Aeonium arboreum på vulkanøen La Palmas nordkyst.
Foto: Frede Ø. Andersen

Torsdag den 27. november 2025 kl. 19.30 - 21.30.

ORKIDÉERNE - PLANTERIGETS PANDABJØRNE

Foredragsholder: Henrik Æ. Pedersen, formand for Dansk Botanisk Forening.

Orkidéfamilien rummer talrige truede arter, en formidabel formrigdom og en vidunderlig vifte af økologiske tilpasninger. Menneskets interaktion med orkidéer kan spores 2800 år tilbage i tiden, og endnu i dag har disse "planterigets pandabjørne" stor folkelig appeal. Forholdet har dog været problematisk. I victoriatiden blev navnlig den britiske overklasse som besat af orkidédyrkning, hvilket indebar hensynsløs plyndring af tropiske skove. I dag arbejdes intensivt med bevaring.

Mødested: Biologisk Instituts frokoststue, Syddansk Universitet, Fioniavej 34, 5230 Odense M. Se kort bagerst i programmet.

Strand-Nellike. Foto: Carsten Hunding

Torsdag den 4. december 2025 kl. 19.30 - ca. 21.30.

FLORA OG VEGETATION PÅ ØERNE I LILLESTRAND VED FYNS HOVED

Foredragsholder: Henrik Tranberg.

Bogø og Mejlø har indtil ca. 2010 været yderst artsrige græssede overdrev. Siden har maskinelt høslæt reduceret biodiversiteten til stort set kun at omfatte Draphavre, især på Bogø.

Er der en chance for at bevare arter som Eng-Guldstjerne, Strand-Nellike, Trekløft-Alant, Tyndakset Gøgeurt og Skarlagén-Vokshat?

Der vises også botaniske billeder fra Enø, Ægø, den fhv. ø Vejlø og urskoven på Vejlø Kalv.

Mødested: Biologisk Instituts frokoststue, Syddansk Universitet, Fioniavej 34, 5230 Odense M. Se kort bagerst i programmet.

Biblomst.
Foto: Carsten Hunding

Fynskredsens organisation

Bestyrelse frem til 27. februar 2025:

Formand: Vakant

Næstformand og Fynskredsens repræsentant i Dansk Botanisk Forenings bestyrelse:
Henrik Tranberg, fugleroveren@sol.dk,
mobil: 2443 7821

Sekretær: Frede Østergaard Andersen, foa@mail.dk

Kasserer: Carsten Hunding, hunding@sydfynsmail.dk

Helle Hjorth, helle@hjorth-freelance.dk

Martin Køhl Søholm, mksoeholm@gmail.com

Eric Larsen, eric@larsen.gs

Suppleanter:

Marta Kristensen, Erik Ehmsen og Allan Høxbroe

Fynskredsen deltager i **Naturstyrelsens Brugerråd** på Fyn og i de **Grønne Råd** i flere fynske kommuner.

Salepgøgeurt, Malles Næs, 2022. Foto: Helle Hjorth

Fynskredsens mødested:

Biologisk Instituts frokoststue (1. sal),
Syddansk Universitet, Fioniavej 34,
5230 Odense M.

MED LETBANEN

Du kan komme hertil med Odense Letbane,
der også standser ved Odense Station (se kortet
med forklaring)

MED BIL

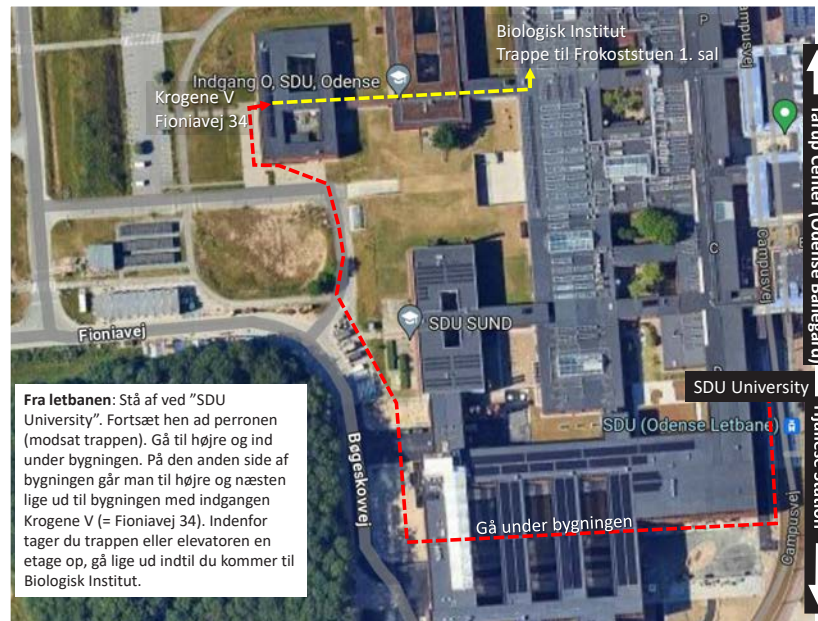
Hvis du er i bil og kommer fra motorvejen, tag
afkørsel 50 og kør ca. 2,5 km ad Munkebjergvej,
drej til højre ad Fioniavej ved Forskerparken.

Hvis du kommer fra Niels Bohrs Alle, kør
ca. 400 m ad Munkebjergvej, drej til venstre
ad Fioniavej. Følg Fioniavej ca. 900 m mod
Syddansk Universitet, drej til venstre, og der-
efter straks til højre på P8.

Kør ligeud til enden af P8 og parker der. Gå ned
ad flisegangen til **indgangen "Krogene V"**.

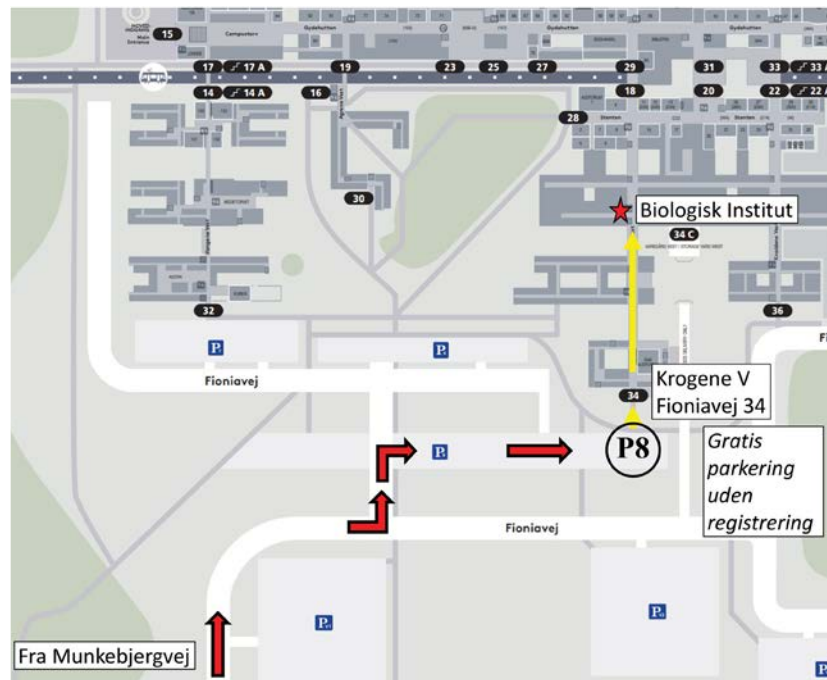
Indenfor går man en etage op og derefter ligeud
indtil Biologisk Institut, hvor der er skiltet med
"Botanisk Forening". Tag trappen til venstre op
til første sal. (Se kortet med P-pladsen).

MED LETBANEN

Fra letbanen: Stå af ved "SDU University". Fortsæt hen ad peronen (modsat trappen). Gå til højre og ind under bygningen. På den anden side af bygningen går man til højre og næsten lige ud til bygningen med indgangen Krogene V (= Fioniavej 34). Indenfor tager du trappen eller elevatoren en etage op, gå lige ud indtil du kommer til Biologisk Institut.

MED BIL

BLIV MEDLEM!

Hvis du ikke allerede er medlem
af Dansk Botanisk Forening, så
skynd dig at melde dig ind.
Det koster kun 325 kr. om året!

Til gengæld får du mulighed for at
deltage i foreningens ekskursioner,
foredrag, temadage og kurser i hele
Danmark, og du får bladet URT fire
gange om året, samt nyhedsbrev.

Via arrangementerne får du også
større viden om planter og natur
generelt. Du kan deltage uden
forudsætninger - der kræves ikke
en masse viden om planter for at
deltage hos os - vi hjælper dig
gerne på vej.

Endelig har du også nem adgang til
medindflydelse, hvis du vil deltage i
bestyrelsesarbejde, eller f.eks. hjælpe
ved ekskursioner.

Se mere om hvordan du melder
dig ind i foreningen - du er varmt
velkommen!

[www.botaniskforening.dk
/bliv-medlem/](http://www.botaniskforening.dk/bliv-medlem/)